

Predikan på sextonde söndagen efter trefaldighet 2019-10-06 *Döden och Livet*

Text: Luk 7:11-17

Därefter begav sig Jesus till en stad som heter Nain, och hans lärjungar och mycket folk följde med honom. Just som han närmade sig stadsporten bars det ut en död. Han var ende sonen, och hans mor var änka. En stor skara människor från staden gick med henne. När Herren såg henne fylldes han av medlidande med henne och sade: "Gråt inte." Sedan gick han fram och rörde vid bårn. Bärarna stannade, och han sade: "Unge man, jag säger dig: Stig upp!" Då satte sig den döde upp och började tala, och Jesus överlämnade honom åt hans mor. De fylldes alla av fruktan och prisade Gud och sade: "En stor profet har uppstått bland oss" och: "Gud har besökt sitt folk." Detta tal om honom spred sig i hela Judéen och landet där omkring.

Med våra mått mätt.

Med blicken riktad rakt in i den tid vi lever.

Med erfarenhet om vilka politiska vindar som blåser.

Med en ökande ensamhet och utsatthet för fler och fler.

Med flyktningströmmar och mer eller mindre bruna politiska uppfattningar som följer med.

Med tillitsbrist som den största folksjukdomen och med en ökad psykisk ohälsa, inte minst bland unga... så reser sig följande fråga.

Vilket är det största undret i berättelsen vi läst? Vilket mirakel finns det störst behov av?

För mirakel behövs! Precis som Sveriges störste rockpoet Joakim

Thåström skriver

Om vi nånsin har behövt ett mirakel så kan det få komma nu, nu, nu.

Är det detta att Änkans son i staden Nain uppväcktes från det döda som är det största miraklet eller är det det faktum att detta skedde för

att Jesus fylldes av medlidande, som är det största miraklet? Vad behöver vi för mirakel i vår tid? Uppväckande från det döda eller ett uppvaknat medlidande som får konsekvenser?

Då som nu, och kanske nu i ännu högre utsträckning, behöver vi medlidande, medmänsklighet. Så istället för att grotta ner oss i om det ens var sant eller möjligt eller viktigt att sonen uppväcktes från döden, vi kan ju om vi vill... välja att bara glädjas åt det, så skulle vi kanske våga lägga fokus på det stora och mest tillgängliga miraklet i berättelsen, det mirakel som igen och igen handlar om döden och livet; Medlidande och medmänsklighet.

När Jesus såg henne fylldes han av medlidande med henne...

Den blicken vill vi se mer av. Med den blicken vill vi möta varandra.

Just där hände det, *när Jesus såg henne fylldes han av medlidande med henne*, och det som hände fick konsekvenser och hade *det* inte hänt så hade det inte fått några konsekvenser. Medlidande är utgångspunkten för alla under, de vi inte förstår och de vi förstår, de vi tycker är svåra att tro på och de som fyller oss med tillit och hopp. Medlidande är grunden i all försoning, all upprättelse. Medlidande är vägen att hantera livet och döden. Medlidande och medmänsklighet.

Att se människan och att se hennes behov och fyllas av medlidande. *Compassion* på engelska; *Med passion*. De orden väcker den allra vackraste sidan av att vara människa, den som bär kärlek, bärs av kärlek och ser på livet med kärlek... och kanske också ser på döden med kärlek.

Döden är ju ofrånkomlig. När en gammal människa dör eller någon som varit sjuk länge dör, så kan vi fyllas av lättnad. Sorgen och saknaden finns där men kanske inte den djupa förtvivlan.

Då kan det vara enkelt att se med kärlek på livet som varit och på döden som kommit. När döden kommer för ett barn är det svårare, då drabbas vi av det outhärdliga och sorgen och saknaden tär på oss. Men sorgen och saknaden, tårarna och vreden, är vägen vidare. En väg som faktiskt med tiden kan bli gångbar. Men den blir aldrig densamma igen.

Döden och livet kan behöva sättas i perspektiv.

Du kanske har sett den där bilden, jag har den i en av Jan Stenmarks fantastiska bilderböcker med små pratbubblor. Två unga män sitter på en kulle mitt i natten, tittar ut över staden, fabrikena och filosoferar. Den ena säger lite uppgivet *En dag ska vi alla dö* och den andra svarar med mer hopp i rösten *Alla andra dagar ska vi det inte*.

Livet är starkare än döden, livet är större än döden.

Temat för idag är ju alltså Döden och Livet. Vi människor har ganska svårt att hantera dessa, till synes, ytterligheter. Och det beror kanske just på det, att vi ser dem som ytterligheter, motsatser. Men det är nog mer som vi sjunger i en känd psalm *Sorgen och glädjen de vandra tillsammans*.

Det förenade *och-et* är viktigt. De hör ihop Döden OCH Livet, oskiljaktigt. Det är därför Jesus säger *Sannerligen, jag säger er: Om vetekornet inte faller i jorden och dör förblir det ett ensamt korn. Men om det dör ger det rik skörd*.

Det är därför all utvecklingspsykologi talar om Kris OCH utveckling och det är därför kärnan i kristen tro handlar om Jesu utgivande död och livsbejakande uppståndelse. Jesu död och uppståndelse hände en gång, en gång för alla och gäller för alla en gång.

Samtidigt är det så att Jesu död och uppståndelse pågår hela tiden, cykliskt i våra liv, i världen, i och genom historien. Vi går från död till

liv, från mörker till ljus och sedan börjar vi om i död och mörker för att möta liv och ljus. Jesus uppstår ständigt där livet och döden pulserar.

Detta blev oerhört tydligt för mig under påsken 1992. Jag firade den med en grupp ungdomar i Jerusalem och följde den anglikanska kyrkans gudstjänster från skärtorsdag till påskdag. Samtidigt kunde vi följa hur den Israels ockupationen hade makt över människor i östra Jerusalem, bland den palestinska befolkningen. Och vi drabbades ständigt av påminnelsen om död och liv, i militärer, sirener, poliser, upplopp, berättelser. Det blev tydligt att det som hände den första kristna påsken och det som hände påsken 1992 hörde ihop. När jag kom hem efter denna resa satte jag mig med gitarren i handen och tänkte att jag under de där dagarna i Jerusalem var med om ett Déjà Vu... något som redan har hänt och som händer igen. Det blev en sång:

Déjà Vu <https://open.spotify.com/track/0uEuPXgpLHmXWQGt3Yk98Y?si=mStaP-2zQditutTkBSM9DQ>

Något säger mig att jag varit här förut,
tänkt så här, känt så här, en annan gång.
Var du kanske där den gången likaså,
tänkte så, kände så, en annan gång.

Déjà vu... tänk om vi har ett gemensamt, déjà vu.

Det har redan hänt och nu händer det igen,
vi reser oss min vän, det har gått förut.
Vi kan inte längre kuvas, hållas ner.
Vi vet så mycket mer, vi reser oss.

Déjà vu...

Du och jag har säkert mött varann förut,
inte bara här och nu, nån annan gång.
Vi har erfarit vad livet är och gör,
när liv blir till, när någon dör, vi har varit där.

Vi människor delar så mycket erfarenhet, så många erfarenheter som hör hemma nånstans mellan, eller mitt i, Döden och Livet. Och när vi tar vår utgångspunkt i våra erfarenheter då vi möter andra grips vi troligen av medlidande när vi ser hur en annan människa lider. För erfarenheter av död och liv går på djupet. Och där i djupet av oss själva hanteras dessa frågor med varsamhet och med ömsinhet... för det är svårt. Denna varsamhet och ömsinhet kan vi sedan ta med oss upp till ytan, till vardagen, till mötet med andra människor och då vi möter någon som lider, om det så gäller döden eller livet, så kan vi ha nära till compassion, med passion, medlidande... så kan vår medmänsklighet bli tydligare.

Världen behöver det.

Du och jag behöver det.

Och Gud behöver det. Gud som lagt möjligheten i våra liv och som har förtydligat detta i berättelserna om Jesus Kristus och så också i dagens berättelse om det oerhörda att ett barn fick livet tillbaka för att, för att Jesus fylldes av medlidande.

Gud behöver också att vi visar ett större medlidande, att vi blir mer medmänskliga, att vi blir mer mänskliga. Gud behöver det för att berättelsen om Gud själv ska bli trovärdig, ska bli värdig tro. Vi kan inte förmedla en tro på en utgivande kärleksfull Gud om vi inte samtidigt visar medlidande, är medmänskliga.

Du och jag behöver inte kunna uppväcka någon från döden, vi ska inte hålla på med sånt. Det är både orimligt och dumt, distanserande och skrämmande. Men du och jag behöver uppväcka medlidande. Igen och igen. I oss själva och i möten med andra.

När Jesus såg henne fylldes han av medlidande med henne.

Gud hjälp oss att odla den blicken, att se på varandra och bli sedda med den blicken. Amen -Vi sjunger psalm 96 *Öppna mig för din kärlek.*